

‘Dit is de Mauro die ik wil zijn’

Dik tien jaar geleden kreeg de asielzaak rond Mauro Manuel landelijke en internationale bekendheid toen hij vanwege zijn 18-jarige leeftijd dreigde te worden uitgezet. De maatschappelijke woede om een jongen die in ons land geard was, maar in Angola beter af zou zijn, is inmiddels officieel Nederlander, vader van een dochter en eigenaar van een florerend bedrijf. ‘Destijds kon ik mijn angsten, zorgen en twijfels geen plek geven omdat ik midden in die storm zat.’

W

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE MAARTEN
ALBRECHT

Wie zijn Instagram-pagina bekijkt, leest daarop de bijzondere bio: 'Man met veel verrassende elementen.' Mauro Manuel, ook wel Mauro Wilson Estevão, is allang niet meer de 'jongen met de traan' zoals Nederland hem leerde kennen, maar een volwassen ondernemer met gezin én de Nederlandse nationaliteit, waar destijds zoveel om te doen was. Samen met vriendin Saffira (28) en dochtertje Nova Lou (5) woont de inmiddels 29-jarige Brabander in Geldrop, vastbesloten om op een dag terug te verhuizen naar Eindhoven. Dicht bij familie én PSV. Je weet wel, die club van dat beschamende briefje van staatssecretaris Henk Bleker.

Eerst maar eens die mysterieuze zelfomschrijving ontleden. Wie is deze 'man met verrassende elementen' precies? 'Dat is eigenlijk als grap begonnen,' lacht de sympathieke en zachtaardig ogende Mauro aan zijn keukentafel. 'Achter ieder geintje zit een seintje en vanuit mijn verleden heb ik altijd het gevoel gehad dat er naar mij gekeken werd alsof ik bepaalde dingen niet kon of dat mijn wensen niet belangrijk waren. Terwijl ik die schaduw voelde, bewees ik onder-tussen keer op keer het tegendeel. Ik krijg bijvoorbeeld heel vaak het compliment dat ik zo goed Nederlands spreek, terwijl ik langer hier woon dan in Angola. Met dat in gedachten besloot ik: ik own 'm gewoon en maak er mijn

Insta-bio van. Soms ga ik mee in die taalvraag, soms ook niet. Het geeft in ieder geval aan hoe goed ik me daarin heb ontwikkeld. Ik was 10 toen ik deze kant op kwam en ik denk dat ik op m'n 12de al geen Portugees meer sprak. Ik had hier sowieso niemand om in die taal mee te communiceren, dus dat ging vrij snel. Toen ik bij mijn pleegouders kwam en zij mij direct een veilig gevoel gaven, was dat voor mij de oplossing. Op deze plek bestond er geen pijn meer. Ik stapte een nieuwe wereld binnen, kreeg de kans opnieuw te beginnen en ontwikkelde een nieuwe Mauro. Iemand die meer had aan de Nederlandse dan de Portugese taal.'

Wanneer Mauro vandaag de dag over straat loopt, is er ook na zoveel jaar nog weleens herkenning. Zijn uren in de sportschool resulteren in een fit gestel, waardoor hij door sommigen als voetballer wordt gezien. Wanneer dit niet het geval is, dan wordt de vraag 'of hij misschien dé Mauro is' weleens opgeworpen. 'Ik golf er altijd maar een beetje omheen, want de eerste indruk die je nu van mij krijgt, is belangrijker dan wie ik in het verleden was. Desondanks begrijp ik het enthousiasme wel. Toen ik in Eindhoven Theo Maassen voor het eerst tegenkwam, vond ik dat ook apart. En hij is pas écht

'Ik ben continu bezig met de vraag: hoe zorg ik dat mijn dochtertje de liefde krijgt die ik op die leeftijd niet kreeg? Dat is een leegte die nooit gevuld wordt'

bekend. Wanneer je echter de hoofdrolspeler bent van je eigen verhaal, dan zie je dat niet zo. Zeker niet in 2011, toen die hele strijd in Den Haag werd gevoerd en ik op elke zender te zien was. Ik zat totaal niet op al die aandacht te wachten. Wilde simpelweg in Nederland blijven. Dat was het. Handtekeningen uitdelen of op de foto gaan, ik vond het maar raar. Snap je eigenlijk wel waar het überhaupt over gaat, dacht ik dan bij mezelf. Nu, terugkijkend, weet ik: die mensen bedoelden het alleen maar goed en hebben misschien ook wel voor mijn zaak gestemd. Nu ik tegen de dertig loop ga ik daar anders mee om. Ervaring heeft me leren relativeren en me de persoon gemaakt waar ik super trots op ben. Dit is de Mauro die ik wil zijn.'

Groot verlangen

Nu hij zelf vader is, kijkt Mauro met andere ogen naar kinderen die in een situatie zitten waar hij zichzelf een decennium geleden en ver daarvoor in bevond. 'Mijn dochter Nova Lou houdt mij onbewust een spiegel voor, waardoor ik de pijn van toen nu heel anders meemaak. Destijds kon ik mijn angsten, zorgen en twijfels geen plek geven omdat ik midden in die storm zat. Nu als vader ben ik degene op wie zij moet kunnen bouwen. Soms hebben we het er weleens met elkaar over en dat werkt voor mij bijna therapeutisch, merk ik. Ik ben continu bezig met de vraag: hoe zorg ik dat zij het fijn heeft en de liefde krijgt die ik op die leeftijd niet kreeg? De liefdevolle manier waarop ze soms naar mij of haar moeder kijkt, wetende dat ik dat zelf nooit gekend hebt, is confronterend. Het is een leegte die nooit gevuld wordt, maar tegelijkertijd ontzettend mooi is omdat ik haar wel een betere start kan geven. Kijkende naar mijn vrienden en schoonfamilie, zien hoe liefdevol ouders en kinderen met elkaar omgaan, dat emotioneert mij. Ik verlang ernaar, zal het op die manier nooit kennen, maar ben blij dat 't voor anderen wel is weggelegd. Uit mijn verleden is voortgekomen dat ik tot op de dag van vandaag een soort bevestiging zoek dat het heus wel goed zit met mij. Dat komt natuurlijk door de afwijzing door mijn ouders, later door de overheid en meest recent op heel veel plekken waar ik constant werd afgewezen. Wanneer mensen mij wel accepteren om wie ik ben emo-

tioneeft me dat ook. Dan voel ik de liefde waar ik verder op kan bouwen. Ik kan nog steeds ver-rast zijn als mensen net zo enthousiast zijn over mij en mijn plannen als ikzelf.' De herinnering aan zijn ouders kan Mauro nog steeds oproepen, maar daar zit volgens hem geen gevoel meer bij. Alsof er bij vertrek uit Angola als het ware een kabel werd doorgesneden met als gevolg een breuk die niet meer kan worden hersteld. 'Vergelijk het met een foto met daarop iets van vroeger waar je niet meer bij kunt,' vervolgt hij. 'Mijn identiteit die ik daar had, is verloren gegaan en ingeruild voor de persoon die ik nu ben. Een man met verantwoordelijkheden die er alles aan zal doen om zijn dochter niet hetzelfde te laten gebeuren. Een vader die zijn dochter leert van zichzelf te houden en voor zichzelf op te komen wanneer anderen haar proberen te raken met woorden. Je kunt een kind nooit volledig beschermen tegen nare situaties en pestkoppen, maar haar wel een >

sterke basis geven en tools waarmee ze er hopelijk goed mee kan omgaan. Of ik haar ooit meeneem naar Angola? Misschien wel. Misschien niet. Ik heb daar nog niet echt bij stilgestaan. Wellicht komt ze er zelf een keer mee wanneer ze in haar puberfase terechtkomt. Nu zijn het nog vooral de waarom-vragen die haar bezighouden. Laatst vroeg ze bijvoorbeeld: "Papa, waarom kan ik nooit eens naar iemand kijken zonder dat daar iets achter zit? Waarom kijken ze dan altijd terug?" Ook is ze van kleins af aan erg eigenwijs. Dat heeft ze van mij. Is bijvoorbeeld de pindakaas op, dan wil ze dat wel eerst even controleren. Eerst zien, dan geloven. Dat heb ik ook heel sterk.'

Nederlandse identiteit

De maatschappelijke verontwaardiging rond Mauro's uitzettingsplannen en het politieke debat dat daarop volgde, leidde in 2013 tot de Kinderasielwet, in de volksmond ook wel 'Maurowet' genoemd. Kinderen van asielzoekers die langer dan vijf jaar in Nederland woonden en eigenlijk geen recht hadden op verblijf kregen een herbeoordeling. Heeft Mauro het gevoel daarmee een voetafdruk te hebben achtergelaten? 'Het duurde even voordat ik er zo naar kon kijken, omdat ik het ook wel eng vond om als boegbeeld gezien te worden. Ik wilde die verantwoordelijkheid helemaal niet. Laat mij met rust, dacht ik. Pas de laatste jaren daalt steeds meer het besef in dat ik juist blij moet zijn om op die

manier iets te hebben kunnen betekenen. Het kinderpardon kwam er, maar werd later ook weer aangepast, waardoor sommigen alsnog buiten de boot vielen. De strijd houdt dus niet op. Kinderen die hier ongevraagd gedropt worden, inburgeren en dan weer terug moeten, is geen doen. Ze mogen nooit de dupe worden van regeltjes en nimmer beschadigd worden. Ook

niet op de lange termijn. Zij zijn de volgende generatie die straks de wereld moet runnen.' Op 15 januari 2021 kreeg Mauro eindelijk zelf zijn Nederlandse identiteitsbewijs. Het moment, waarover hij zolang had gedroomd, was voorbij voordat hij het wist. "Gefeliciteerd, volgende," zei de vrouw achter de balie van het gemeentehuis, haha. Ik kreeg mijn pasje in coronatijd, dus de gebruikelijke feestelijke ceremonie sloeg men over. Er kon nog wel net een foto worden gemaakt. Eenmaal thuis liet ik mijn "bewijsstuk" trots aan iedereen zien met in m'n achterhoofd de gedachte: nu mag ik eindelijk doen wat ieder ander ook mag. Ik hoef niet meer over mijn schouder te kijken. Ik mag een samenlevingscontract aangaan. Ik kan weer op vakantie naar het buitenland. Dat laatste was voor mij nooit mogelijk, op een heel korte periode na. Daarvoor moest ik dan wel een apart visum aanvragen, iets wat ik ook had moeten doen toen ik Saffira als verrassing voor haar verjaardag wilde meenemen naar Londen. Kwamen we daar met de bus bij de grens, werd er een controle uitgevoerd. Shit, vergeten! Stond ik daar. Ik mocht niet mee. Moest ik die bus weer in om, in een soort *walk of shame*, mijn tassen te pakken. Weer zo'n buitenlander die Engeland binnen probeert te komen, zal vast een aantal gedacht hebben, haha. Een klein busje reed ons de grens over naar Frankrijk (behorend tot het Schengengebied en daarom wel toegestaan, red.), waarna we de trein terug naar huis pakten. Ik schaamde me dood.'

Lelijke schaduwkant

Nu alle plooiën rond zijn verblijf zijn gladgestreken, zet Mauro zijn verleden in om anderen te helpen en een voorbeeld te stellen hoe zaken óók geregeld kunnen worden. Gesprekken met een aantal politici vonden inmiddels plaats en er wordt druk gefantaseerd over de toekomst. 'Laats stond ik voor een klas en was ik aanvankelijk zeer gespannen. Wat heb ik een leerling van 17 nu eigenlijk te vertellen? dacht ik. Ze bleken zeer enthousiast. Ook lijkt het me interessant om bij te dragen aan een goede gemoedstoestand van kinderen die nu in een lastige situatie zitten, door hen van tijd tot tijd in een wereld te

Mauro ontwikkelde de duurzame kledinglijn Mausons. 'Ik had ook aan de zijlijn kunnen staan zeiken, maar ik stak de handen uit de mouwen'

zetten waarin niets moet en lol hebben het belangrijkste is. Even niet denken aan moeilijke vraagstukken, maar verbinding met elkaar zoeken via koken, sport en muziek.' Daarnaast wordt er gewerkt aan een eigen, uitgebreide kledinglijn met ondergoed die inmiddels het levenslicht zag onder de naam ➤

WAT ZOU MAURO WILLEN ZEGGEN TEGEN...

Zijn pleegouders: 'Dat ze, hoe moeilijk de situatie waarin ze zaten ook was, altijd de goede keuzes hebben gemaakt. Vanuit hun hart. Het was niet altijd makkelijk, maar kijkend naar hun situatie, en daarin alle pleegouders van Nederland meegenomen, is het vreselijk moeilijk om in een situatie terecht te komen waarin je zelf geen invloed meer kunt uitoefenen. Ze hebben zich er geweldig uitgevochten en mij de kans gegeven om te zijn wie ik wilde worden. Nu alle stress weg is en ook zij in rustiger vaarwater zijn beland, zie ik wat voor nog leukere mensen ze zijn geworden. Onze opgebouwde band is ontzettend sterk, temeer omdat ze de leegte die ik had, hebben opgevuld. Ze hebben me vanaf de eerste dag een veilig gevoel gegeven. Daar ben ik ze meer dan dankbaar voor.'

Rita Verdonk: 'Hoi, ik ben Mauro? Ik weet het niet. Ik denk dat ik haar gewoon zou groeten. Ik heb niet zo heel veel met haar te maken gehad. Natuurlijk, ze was het boegbeeld van de andere kant in deze kwestie, maar ik denk niet dat ze per se tegen mensen als ik is; personen die zich aanpassen, er het beste van proberen te maken en iets willen betekenen voor de Nederlandse economie. Zij volgde gewoon een directe lijn en ik daar stond ik toevallig op. Zo denk ik ook over toenmalig minister Gerd Leers en de partijen die tegen het kinderpardon stemden. Zij zullen heus blij zijn hoe het met mij is gelopen. Het is namelijk goed om te zien dat het ook goed kan gaan. Een succesvolle Nederlander in plaats van een jongen die, terug in Angola, hoogstwaarschijnlijk eten had verkocht op de lokale markt.'

Vriendin Saffira: 'Ook haar wil ik bedanken voor het geven van een veilig gevoel. Ze haalt daarmee de vraag naar bevestiging bij mij weg, die ik soms bij anderen nog wel zoek. Ik heb een periode gehad waarin ik niet alleen was, maar me wel zo voelde. Bij Saffira heb ik die momenten minder. We zagen elkaar weleens op verjaardagen van mijn nicht, die een relatie had met haar neef. Na mijn verhuizing naar Eindhoven werd dat contact intenser en bloeide er iets op. Ze is een prachtige vrouw met een mooie lach, die mij goed aanvult. Ik houd van haar, omdat ze mij honderd procent Mauro maakt.'

Mausons. 'Al van jongs af aan ben ik gefascineerd door kleding. Lange tijd werd het mij niet toegestaan mijn eigen geld te verdienen, maar toen dit eenmaal wel het geval was, ging een groot deel van mijn salaris op aan broeken en T-shirts. Mijn eigen merk Mausons kent een bijzonder verhaal. Met het hele maakproces hoop ik mensen te kunnen interesseren iets goeds te

TERUG NAAR 2011

Mauro kwam op 15 november 1992 ter wereld in de Angolese hoofdstad Luanda. In 2002 werd hij door zijn moeder alleen op een vliegtuig naar Europa gezet, waar hij na een kort verblijf in Portugal, in Nederland terecht kwam. Aanvankelijk ving zijn halfzus hem op; na een jaar meldde Mauro zich als alleenstaande minderjarige bij de politie. Met die status werd hij ondergebracht bij een pleeggezin in Budel, daarna bij pleegouders Hans Mandigers en Anita Marijanovic in Oostrum, later Eindhoven. Mauro's oorspronkelijke asielaanvraag werd al in 2007 definitief afgewezen. Een adoptieprocedure werd ingezet. De moeder van Mauro zou daarvoor toestemming hebben gegeven. Afdoende gelegaliseerde formulieren konden echter niet worden overgelegd. De rechtbank kon derhalve niet onomstotelijk vaststellen dat de moeder inderdaad akkoord ging met adoptie en wees deze af. Een mogelijke uitzetting van Mauro leidde in 2011 tot een langdurig Kamerdebat, ondanks het feit dat het parlement zich doorgaans niet over individuele gevallen uitspreekt. Er kwam een compromis: Mauro kon een studievizum aanvragen. In februari 2012 kwam er een wetsvoorstel voor het verblijfsrecht voor jonge asielzoekers die inmiddels in ons land 'geworteld' zijn. Deze Kinderasielwet noemt men ook wel het kinderpardon of de Maurowet. Deze regelgeving maakte Mauro op 15 januari 2021 uiteindelijk officieel tot Nederlander. Kinderombudsman Marc Dullaert diende op 8 maart 2012 het rapport 'Wachten op je toekomst', inzake asielkinderen in bij minister Leers. Hij pleit hierin voor individuele en onafhankelijke beoordeling van elk kind op zijn of haar welzijn, inclusief (psychische) schade en worteling. Een apart meetinstrument zou moeten worden ontwikkeld en de uitkomst zou moeten meewegen in de verblijfsvergunningprocedures.

doen voor de wereld. De kledingindustrie blijkt namelijk een lelijke schaduwkant te hebben, waarover de consument lang niet altijd wordt geïnformeerd. De gevolgen van het gebruik van chemicaliën in kleding zijn ernstig. Dat begint al bij boeren die katoen besproeien tegen insecten en gaat daarna door in het verfproces, waarin er nog meer chemicaliën aan de stof worden toegevoegd. Vervolgens trekken wij het aan, wassen het in de wasmachine en komt het weer in zee terecht. Je krijgt het er namelijk nooit meer uit en daarmee vervuilen we onze omgeving meer en meer. Met mijn bedrijf wil ik wel transparant zijn over hoe het ondergoed dat je draagt tot stand komt. De klant kan dan vervolgens zelf een keuze maken om wel of niet bij mij iets aan te schaffen. Deze weg is voor mij de juiste. Ik had ook, zoals zovelen, aan de zijlijn kunnen staan zeiken, of ik stak de handen uit de mouwen en deed er iets aan. Veranderen. Beter maken. Ik geloof dat ik inmiddels een merk heb ontwikkeld waar ik honderd procent achter sta en hopelijk anderen voor kan enthousiasmeren.' De weg naar dit nieuwe evangelie is lang, maar door Mauro zorgvuldig uitgestippeld. 'Ik wil een nieuwe standaard creëren. Ik ben op zoek gegaan naar alternatieven voor katoen en plastic. Lastig, want producten die goed zijn voor de wereld hebben hogere productiekosten. Hoe gek dat ook klinkt. Toch blijf ik me richten op slow fashion, de duurzame manier van ontwikkelen. Tot de verpakking aan toe, via een leverancier die materialen maakt die honderd procent composteerbaar zijn. Mijn kleding wordt gemaakt bij een bedrijf in Portugal met stofvezels uit Oostenrijk. Ik heb heel bewust gekozen voor deze pionier in het zogenoemde 'micromodal' (het nog lichter en zachter maken van stof via ultrafijne vezels, red.), waarin hout van beukenbomen heel milieuvriendelijk wordt omgezet in textiel. Zij veranderen de wereld en daar wil ik heel graag bij horen. Die combinatie, samen met een vervoerder die binnen mijn concept past, creëert hopelijk op den duur een nieuwe manier van werken waar andere bedrijven een voorbeeld aan nemen. Bewustwording, zonder met de vinger te wijzen. Ik wil mensen niet afschrikken, maar op een positieve manier andere opties bieden. Ik ben hier al langer dan vijf jaar mee bezig en ik blijf dat het nu echt van de grond komt. Het is mijn missie om een verandering teweeg te brengen in de kledingindustrie met als doel een gezondere en leefbaardere wereld voor iedereen. Die verandert zo snel dat ik mezelf ook continu moet blijven ontwikkelen om een voorbeeld te kunnen blijven stellen. Met een nieuwe standaard creëren ben je namelijk nooit klaar.' ✖

'Het is alsof er bij vertrek uit Angola een kabel werd doorgeknipt. Vergelijk het met een foto van vroeger waar je niet meer bij kunt'